

Interreg
POCTEFA
ECTAdapt

UNIÓN EUROPEA
UNION EUROPÉENNE

Projecte ECTAdapt

*Contribuir a l'adaptació de l'Espai Català Transfronterer
als efectes esperats del canvi climàtic*

*Projecte cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)
Ce projet est cofinancé par le Fonds Européen de Développement Regional (FEDER)*

Diputació de Girona

CILMA

Consell d'iniciatives locals per al Medi Ambient
de les comarques de Girona

GLOBAL

1. ESCALA GLOBAL DEL CANVI CLIMÀTIC

INTRODUCCIÓ (PROBLEMES I EVIDÈNCIES)
PERQUÈ HI HA CANVI CLIMÀTIC?

CATALUNYA

2. EL CANVI CLIMÀTIC A CATALUNYA

TERCER INFORME SOBRE EL CANVI CLIMÀTIC DE CATALUNYA

MARC EU

3. MARC EUROPEU: MITIGACIÓ I ADAPTACIÓ LOCAL

QUÈ PODEM FER CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC?
COVENANT OF MAYORS FOR CLIMATE & ENERGY

LOCAL

4. PROJECTE ECTADAPT

SECTOR
TURÍSTIC

5. MUNICIPIS TURÍSTICS A LES COMARQUES GIRONINES

QUÈ ÉS UN MUNICIPI TURÍSTIC?
COMPETÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS LOCALS A CAT
ADAPTACIÓ AL CC DEL SECTOR TURÍSTIC

1. ESCALA GLOBAL DEL CANVI CLIMÀTIC

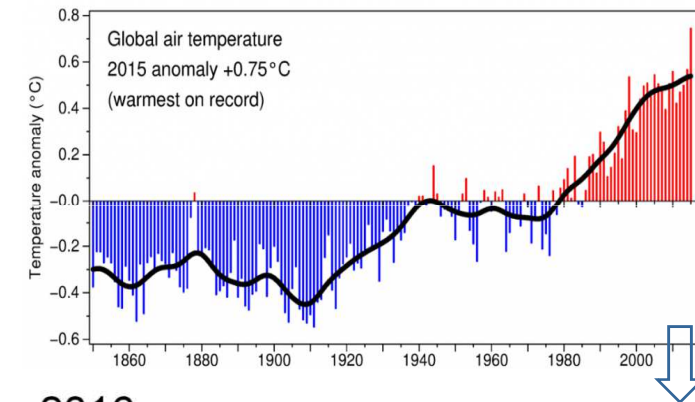
Interreg
POCTEFA
ECTAdapt

INTRODUCCIÓ (PROBLEMES I EVIDÈNCIES)

EL CANVI CLIMÀTIC GLOBAL ÉS UNA EVIDÈNCIA

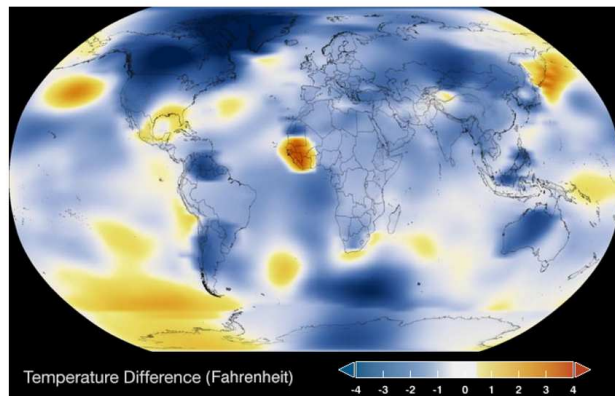
- El clima de la Terra sempre ha canviat al llarg de la seva història (última gran glaciació va ser fa uns 20.000 anys)
- La diferència és que en les últimes dècades el planeta està patint un **CALENTAMENT GLOBAL ACCELERAT** causat principalment per l'**ACTIVITAT HUMANA**
- Per primer cop, la **SOCIETAT** és la principal causa d'aquest canvi climàtic, alterant la seva intensitat i velocitat!!

TIME SERIES: 1884 TO 2016

Data source: NASA/GISS
Credit: NASA Scientific Visualization Studio

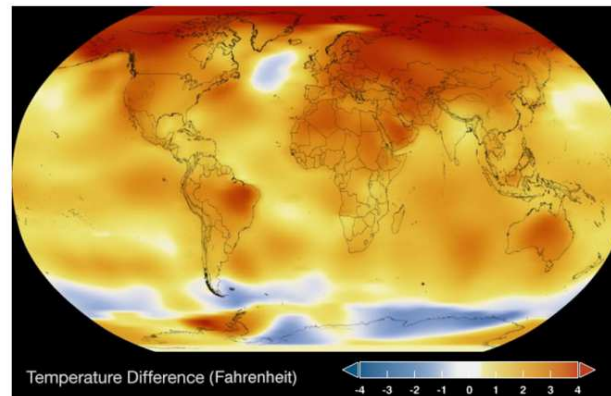
1884

TIME SERIES: 1884 TO 2016

Data source: NASA/GISS
Credit: NASA Scientific Visualization Studio

2016

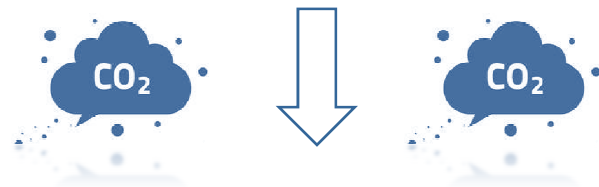
Evolució de la temperatura mitjana a la Terra, expressada com anomalia en comparació amb el període de referència 1961-1990.

Cal diferenciar bé els conceptes de "Temps" i de "Clima"!!
El clima Mediterrani està considerat com un dels més sensibles als desordres climàtics!!

PERQUÈ HI HA CANVI CLIMÀTIC? (CAUSES PRINCIPALS)

En els últims 30 anys

- Increment de la població: **68%**
- Increment en el consum d'energia: **30%**
- Increment dels gasos amb efecte hivernacle: **70%**

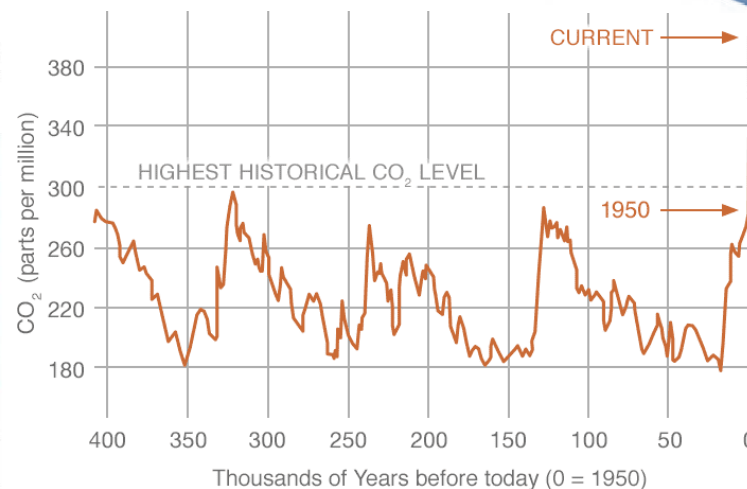
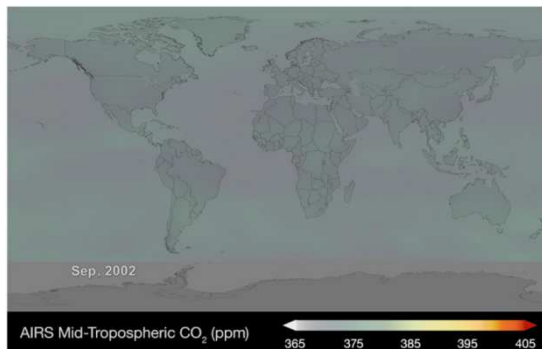

Increment de la concentració de CO₂ equivalent a l'atmosfera entorn del **40%** des del 1750 (inici de la revolució industrial)

A gener de 2017 la concentració era de **405.92 ppm**

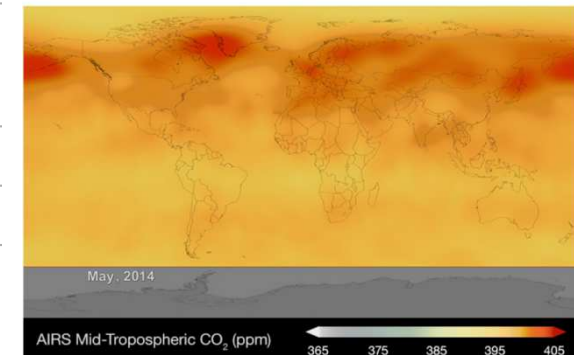

2002

Data source: Atmospheric Infrared Sounder (AIRS).
Credit: NASA

2014

2. EL CANVI CLIMÀTIC A CATALUNYA

Interreg
POCTEFA
ECTAdapt

EL CANVI CLIMÀTIC LOCAL ÉS UNA EVIDÈNCIA

- A Catalunya disposem d'un document tècnic de referència que identifica i quantifica els impactes del canvi climàtic utilitzant les mateixes projeccions i escenaris establerts per la IPPC (*Intergovernmental Panel on Climate Change - United Nations*) amb la col·laboració de diferents experts:

TERCER INFORME SOBRE EL CANVI CLIMÀTIC A CATALUNYA

- Aquest document es divideix en quatre parts:
 1. **Bases científiques del canvi climàtic**
 2. **Sistemes naturals:** impactes, vulnerabilitat i adaptació
 3. **Sistemes humans:** impactes, vulnerabilitat, adaptació i mitigació
 4. **Governança i gestió del canvi climàtic**

Per al vostre interès, podeu consultar el document de síntesis en francès al següent link:

http://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/tercer-informe-sobre-canvi-climatic-catalunya/Sintesis/CC_Sintesi-FRANCES_web.pdf

L'informe ha estat promogut per:

- **CADS** (Consell assessor per al desenvolupament sostenible)
- **OCCC** (Oficina Catalana del Canvi Climàtic)
- **SMC** (Servei Meteorològic de Catalunya)
- **IEC** (Institut d'Estudis Catalans)

3. MARC EUROPEU: MITIGACIÓ I ADAPTACIÓ LOCAL

Interreg
POCTEFA
ECTAdapt

PAES

PAESC

ACTUAR = MITIGACIÓ + ADAPTACIÓ

CAUSES DEL CC

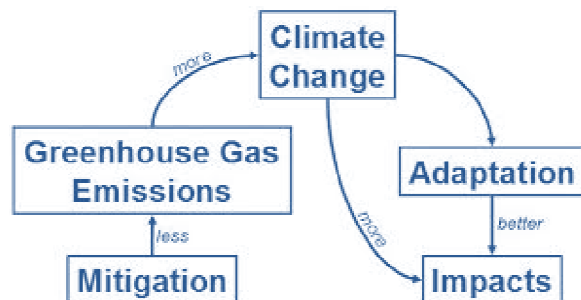
MITIGACIÓ

Reduir les **emissions de gasos** amb efecte hivernacle (CO₂) actuant sobre la causa del canvi climàtic, i **millorar els embornals de C.**

CONSEQÜÈNCIES DEL CC

ADAPTACIÓ

Prevenir, lluitar i preparar-se pels **impactes climàtics** (sequeres, onades de calor, pluges torrencials, pujada del nivell del mar, manca de neu...) i **les seves conseqüències** (incendis forestals, inundacions, escassetat d'aigua, intrusió salina, al·lèrgies, epidèmies...), actuant sobre el territori per fer-lo més resilient i menys vulnerable.

COVENANT OF MAYORS FOR CLIMATE & ENERGY (COMO)

ACORDS VOLUNTARIS DELS AJUNTAMENTS:

+

=

PAES

MITIGACIÓ (20/20/20)

Objectius:

- 20% de reducció de les **emissions de CO₂** per al 2020
- 20% d'increment de l'**eficiència energètica**
- 20% d'increment de l'**ús d'energies renovables**

PAES

Pla d'acció per l'energia sostenible

Diputació de Girona

CILMA
Consell d'iniciatives locals per al Medi Ambient
de les comarques de Girona

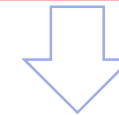

PAESC

MITIGACIÓ (40/30) + ADAPTACIÓ

Objectius:

- 40% de reducció de les **emissions de CO₂** per al 2030 mitjançant l'eficiència energètica i un major ús d'energies renovables
- **Adaptació** als impactes del canvi climàtic (anàlisi de la vulnerabilitat i accions)

PAESC

Pla d'acció per l'energia sostenible i el clima

COVENANT OF MAYORS FOR CLIMATE & ENERGY (COMO)

La metodologia establerta per l'Oficina del Pacte d'Alcaldes (COMO) per redactar el *Plans d'Acció per a l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC) LOCALS* es basa en:

IMPACTES CLIMÀTICS I RISCOS	SECTORS
<p>ANÀLISI DE LA VULNERABILITAT</p> <ul style="list-style-type: none"> Onades de calor Onades de fred Precipitació extrema Inundacions Pujada del nivell del mar Sequeres i escassetat d'aigua Tempestes Esllavissades Incendis forestals [Altres: Canvis en el patró de nivació] 	<p>PLA D'ACCIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> Edificis Transport Energia Aigua Residus Planificació urbanística Agricultura i sector forestal Medi ambient i biodiversitat Salut Protecció civil i casos d'emergència Turisme [Altres: Litoral i sistemes costaners] [Altres: Activitats econòmiques i indústria]

PAES vs PAESC

PAES

MITIGACIÓ					
ICONA	SECTOR	ICONA	SECTOR	ICONA	SECTOR
	Edificis: municipals, residencials i terciaris		Producció local d'energia Calefacció i refrigeració urbanes		Gestió de residus Altres sectors
	Enllumenat públic		Contractació pública de productes i serveis		
	Transport municipal: públic i privat		Participació ciutadana		

PAESC

ADAPTACIÓ									
ICONA	SECTOR	ICONA	SECTOR	ICONA	SECTOR	ICONA	SECTOR	ICONA	SECTOR
	Edificis: municipals, residencials i terciaris		Aigua		Agricultura i sector forestal		Protecció civil i emergències		Contractació pública de productes i serveis
	Transport*		Residus		Medi ambient i biodiversitat		Turisme		Participació ciutadana
	Energia*		Planificació urbanística		Salut		Litoral i sistemes costaners		

4. PROJECTE ECTAdapt

Interreg
POCTEFA
ECTAdapt

Diputació de Girona

CILMA

Consell d'iniciatives locals per al Medi Ambient
de les comarques de Girona

ECTAdapt és un projecte del **INTERREG - POCTEFA** (Programa europeu de cooperació transfronterera entre Espanya – França – Andorra).

ECTAdapt CONTRIBUIR A L'ADAPTACIÓ DE L'ESPAI CATALÀ TRANSFRONTERER ALS EFECTES ESPERATS DEL CANVI CLIMÀTIC

OBJECTIU

Desenvolupar una política conjunta en matèria d'adaptació al canvi climàtic a escala de tot l'Espai Català Transfronterer (ECT), mitjançant 3 línies de treball:

Diputació de Girona

1. **Anàlisi de la vulnerabilitat** del territori al CC

2. **Sensibilització** de la població i dels actors a implicar

3. Planificació i execució de PAESC (**Plans d'Acció Local per l'Energia Sostenible i el Clima**)

TURISME

ÀMBIT TERRITORIAL

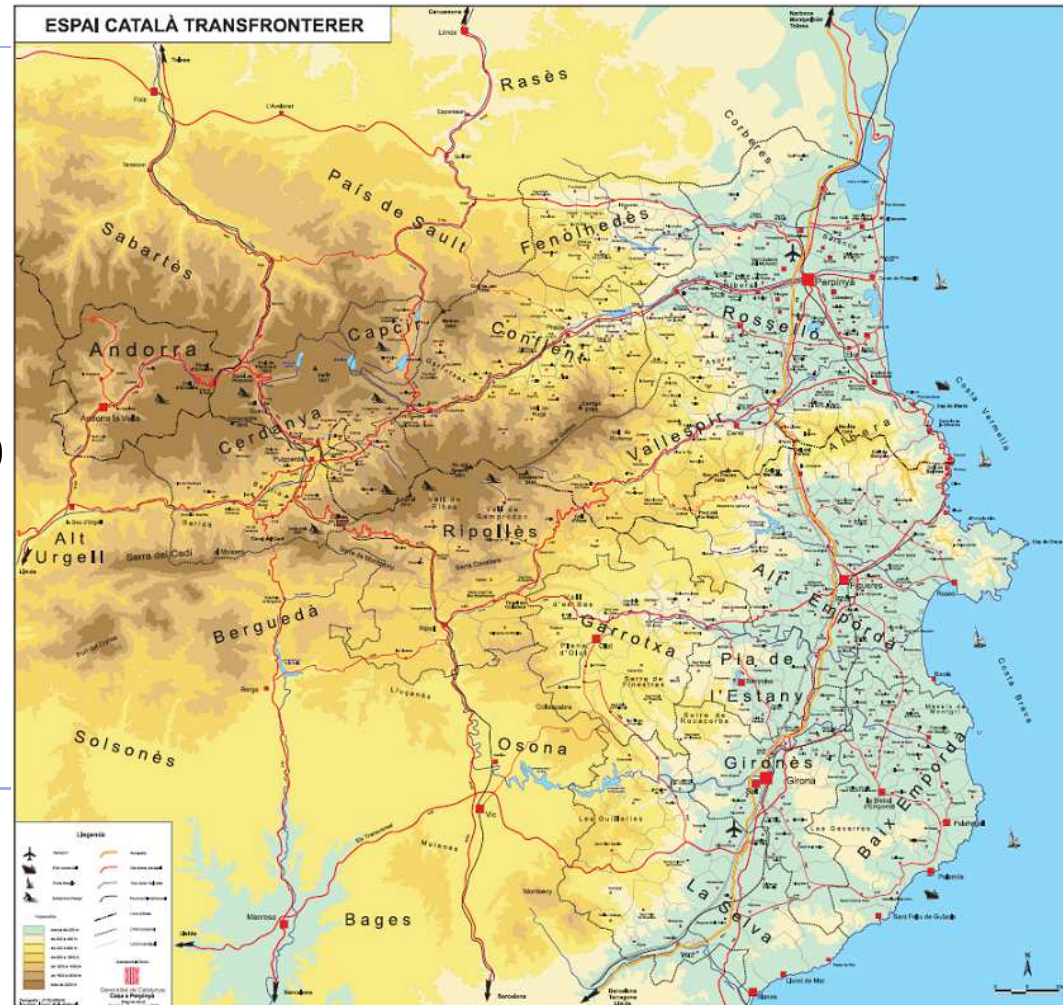
L'Espai Català Transfronterer és el territori format per la demarcació de Girona (Espanya) i el *Département des Pyrénées-Orientales* (França), i representa una àrea d'influència de 448 municipis i de prop de 1.300.000 habitants, amb unes **condicions climàtiques i socioeconòmiques similars** (agricultura i turisme)

CALENDARI

3 anys, del 01/05/2016 al 30/04/2019

PRESSUPOST

El projecte ECTAdapt té un cost total de 1.031.678,00 €, 65% del qual està subvencionat pel **fons FEDER** (Fons Europeu de Desenvolupament Regional)

5. MUNICIPIS TURÍSTICS A LES COMARQUES GIRONINES

Interreg
POCTEFA
ECTAdapt

Costa Brava
Pirineu de Girona

Diputació de Girona

CILMA

Consell d'iniciatives locals per al Medi Ambient
de les comarques de Girona

MUNICIPIS TURÍSTICS A LES COMARQUES GIRONINES

- L'any 2016 van visitar Catalunya gairebé **18 milions de turistes estrangers**, un 4% més que el 2015, segons les dades de l'Institut d'Estadística Espanyol (INE). La població de Catalunya l'any 2016 era de 7,4 milions de persones. **El nombre de turistes pràcticament triplica el nombre d'habitants**

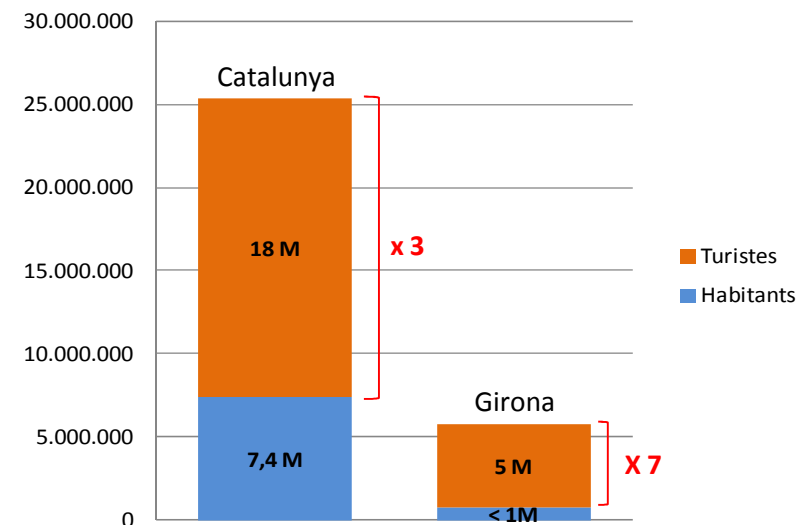

- L'any 2016 van visitar la demarcació de Girona (Costa Brava i Pirineu de Girona) més de **5 milions de turistes**, un 4,6% més que el 2015, amb gairebé 20 milions de pernoctacions a la demarcació, segons les dades de l'Observatori de Turisme de Catalunya. La població de la demarcació de Girona és de més de 750.000 persones. **El nombre de turistes multiplica per 7 el nombre d'habitants**

Dels 222 municipis de la demarcació de Girona, 41 són "**municipis turístics**" a efectes d'horari comercial segons la **Llei de comerç (Llei 18/2017, de comerç, serveis i fires)** però n'hi haurà més segons la **Llei de turisme** (a l'espera del reglament)

Què és un municipi turístic?

QUÈ ÉS UN MUNICIPI TURÍSTIC?

La *Llei 13/2002, de turisme de Catalunya*, (article 18) defineix com a **municipi turístic**, els que compleixin almenys un de les dues condicions:

- Que la mitjana anual de població turística sigui superior al nombre de veïns i el nombre de places d'allotjament turístic i de places de segona residència sigui superior al nombre de veïns.
- Que el terme municipal inclogui una àrea territorial que tingui la qualificació de recurs turístic essencial.

Cosa que implica uns **DRETS** (establiment de l'horari comercial i prioritat en el Pla d'inversions de Catalunya) però també uns **DEURES** (article 19):

- La **protecció de la salubritat pública i de la higiene** en tot el terme municipal, incloses **les platges i les costes**
- La **protecció civil i la seguretat ciutadana**
- La **promoció i la protecció dels recursos turístics** del terme municipal
- La **senyalització turística**, disposar d'una **oficina d'informació turística** i de servei d'accés a Internet
- Les **funcions ambientals** que els corresponguin, d'acord amb la normativa sectorial

I en el context de
CANVI CLIMÀTIC???

Turisme de costa (estranger)
Turisme de muntanya (interior)

COMPETÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS LOCALS A CAT

La *Llei 7/1985 del 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local*, estableix serveis o funcions administratives que són de prestació obligatòria per part dels ajuntaments en funció de la seva població:

Tots els municipis	Més de 5.000 hab.	Més de 20.000 hab.	Més de 50.000 hab.
Enllumenat públic Recollida de residus Neteja viària Abastament d'aigua Clavegueram Accessos al nucli de població Pavimentació i conservació de les vies públiques.	Parcs públics Tractament de residus	Prevenció i extinció d'incendis Protecció civil	Transport col·lectiu urbà de passatgers Protecció del medi

Font: Guia per redactar els Plans d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima a la província de Barcelona. DIBA, setembre 2016.
(mitigació i adaptació)

La legislació sectorial també atorga competències als ens locals en matèria de **planejament** territorial i protecció dels **espais naturals**, i en **infraestructures**: clavegueram, enllumenat públic, abastament i camins rurals, etc.

ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC DEL SECTOR TURÍSTIC

Segons la metodologia establerta per l'*Oficina del Pacte d'Alcaldes* (COMO) **TOTS ELS IMPACTES CLIMÀTICS AFECTEN AL SECTOR TURÍSTIC:**

IMPACTES CLIMÀTICS I RISCOS	SECTOR TURÍSTIC
<p>Onades de calor</p> <p>Onades de fred</p> <p>Precipitació extrema</p> <p>Inundacions</p> <p>Pujada del nivell del mar</p> <p>Sequeres i escassetat d'aigua</p> <p>Tempestes</p> <p>Esllavissades</p> <p>Incendis forestals</p> <p>[Altres: Canvis en el patró de nivació]</p> <p>SITUACIÓ ACTUAL: Regressió de les platges i de la nivació però continua augmentant l'oferta turística ¿?</p>	<p>Accions d'adaptació al CC:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nou model turístic que avalui les noves situacions (el clima i no només el temps => canvi de model de "sol i platja" a turisme cultural i de natura) • Desestacionalització i diversificació d'activitats i productes turístics • Mesures d'estalvi i reutilització de recursos (aigua, energia, residus, dessalinització, etc.) per garantir els serveis bàsics municipals • Prevençió i protecció i evacuació de ciutadans en casos d'emergència (alta mar, nevantades, etc.) • Ecocertificació del sector turístic • Establir límits de capacitat de càrrega i redistribuir la pressió turística al llarg de l'any (diversificació de l'oferta i la demanda) • Renaturalització de platges (dunes) i protecció del litoral (espigons, dics) • Transformació i reorientació (estacions d'esquí a estacions de muntanya) • Concentració i dissuasió en el territori de la pressió turística per a la protecció d'àrees d'interès natural • Reubicació i re-planejament urbanístic (urbanitzacions litorals, càmpings, camps de golf, estacions d'esquí, etc) • Nature Based Solutions (NBS) i tractaments urbanístics tous i verds • Sensibilització i informació del sector i dels turistes • Taxes turístiques i compensació d'emissions de CO₂ en el viatge

PLA D'ACCIÓ

DIVERSIFICACIÓ I ADAPTACIÓ DEL SECTOR TURÍSTIC

NO EXPANSIÓ

Interreg
POCTEFA
ECTAdapt

MOLTES GRÀCIES!
MERCI BEAUCOUP!

Anna Pibernat apibernat@cilma.cat

*Projecte cofinançat pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)
Ce projet est cofinancé par le Fonds Européen de Développement Régional (FEDER)*

Foto: Maria Geli Planagumà. Arxiu d'imatges PTCBG

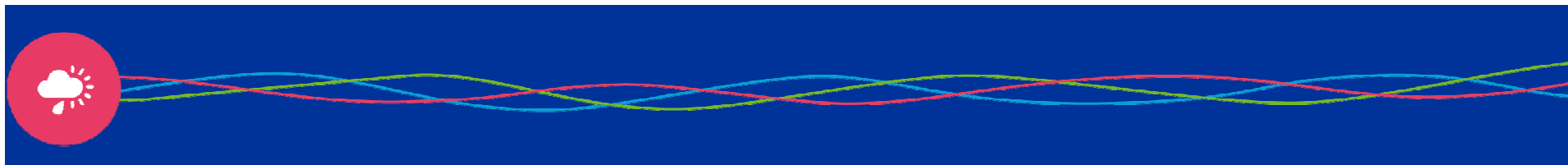

Diputació de Girona

CILMA

Consell d'iniciatives locals per al Medi Ambient
de les comarques de Girona

El projecte està cofinançat al 65% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) a través del Programa Interreg V-A España-Francia-Andorra (**POCTEFA 2014-2020**). L'objectiu del POCTEFA és reforçar la integració econòmica i social de la zona transfronterera Espanya-França-Andorra. La seva ajuda es centra en el desenvolupament d'activitats econòmiques, socials i ambientals transfrontereres mitjançant estratègies conjuntes a favor del desenvolupament territorial sostenible.

*Le projet a été cofinancé à hauteur de 65% par le Fonds Européen de Développement Régional (FEDER) dans le cadre du Programme Interreg V-A Espagne-France-Andorre (**POCTEFA 2014-2020**). L'objectif du POCTEFA est de renforcer l'intégration économique et sociale de l'espace frontalier Espagne-France-Andorre. Son aide est concentrée sur le développement d'activités économiques, sociales et environnementales transfrontalières par le biais de stratégies conjointes qui favorisent le développement durable du territoire.*

